

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

תוכן עניינים

- א. עיכולי עולה אתה מחזיר ואי אתה מחזיר עיכולי גידין ועצמות רבי אומר ... מחוברין יעלו פירשו אפי' הן בראש המזבח ירדו ... לא שנו אלא שפירשו כלפי מטה אבל כלפי מעלה קרובי הוא דאקריבו לעיכול.....1
- ב. פירשו קודם זריקה אתאי זריקה ושריתינהו אפי' למעבד מינייהו קתא דסכיני ... עצמות קדשים לפני זריקה מועלין בהן לאחר זריקה אין מועלין בהן ושל עולה ... לאחר זריקה מועלין בהן לעולם.....2
- ג. וכולן שפקעו מעל גבי המזבח לא יחזיר וכן נחלת שפקעה מעל גבי המזבח לא יחזיר.....3
- ד. איברים שפקעו מעל גבי המזבח קודם חצות יחזיר ומועלין בהן לאחר חצות לא יחזיר ואין מועלין בהם.....5
- ה. כשם שהמזבח מקדש את הראוי לו כך הכבש מקדש כשם שהמזבח והכבש מקדשין את הראוי להן כך הכלים מקדשין.....6
- ו. אי דאית בהו ממש אפילו לאחר חצות נמי אי דלית בהו ממש אפי' קודם חצות נמי לא לא צריכא בשרירי.....6
- ז. בכל יום תורם את המזבח מקרות הגבר או סמוך לו מלפניו [או] מאחריו ביום הכיפורים בחצות ברגלים באשמורת הראשונה ... כל יומא מקרות הגבר ... ברגלים דנפיש קרבנות דקדמי אתו ישראל מאשמורת הראשונה.....7

דף פו.

א. עיכולי עולה אתה מחזיר ואי אתה מחזיר עיכולי גידין ועצמות רבי אומר ... מחוברין יעלו פירשו אפי' הן בראש המזבח ירדו ... לא שנו אלא שפירשו כלפי מטה אבל כלפי מעלה קרובי הוא דאקריבו לעיכול

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748
להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה
<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

כבר התבאר לעיל דף פה: שמצות עשה לעשות העולה כמשפטה הכתובה בתורה, וכיצד מעשה העולה שוחט וזורק הדם, ומפשיט ומנתח ומקטיר כל הנתחים על גבי המזבח שנאמר (ויקרא א פסוק ט) והקטיר הפהן את הפל הפזקה.

צמר שבראשי¹ כבשים ושיער שבזקן התיישים והעצמות והגידים והקרנים והטלפים בזמן שהן מחוברין לבשר מקטירין את הכל, ואם פירשו לא יעלו שנאמר (דברים יב פסוק כז) עלתיך הפשר והדם. וי"א² שאם פירשו ועודם על המזבח יעלם לכתחילה.

צמר שבראשי³ כבשים ושיער שבזקן התיישים, והעצמות והגידים, והקרנים והטלפים בזמן שאינן מחוברים שי"א שאם עלו ירדו⁴. וי"א⁵ שאם פירשו באופן שפירשו העצמות מן הבשר כלפי מטה דרך ירידה שמתרחקים מהמערכה שבמזבח ירדו, אבל אם פירשו ונטו העצמות כלפי מעלה לצד המערכה, כיון שהתקרבו יותר לצורך הקטרתם, לא בטל מהם דין הקטרה ולא ירדו. וי"א⁶ בכל מקרה לא ירדו.

וכל שכן העצמות⁷ והגידים והקרנים והטלפים המחוברים שעלו לגבי המזבח ונמצאו פסולין הרי אלו לא ירדו.

ב. פירשו קודם זריקה אתאי זריקה ושריתינהו אפי' למעבד מינייהו קתא דסכיני ... עצמות קדשים לפני זריקה מועלין

¹ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרקו הלכה ב

² דעת התוס' וכן במאורות להגר"א מסכים לדעתם עיין בזבח תודה שם ד"ה והלכה

³ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק ג הלכה מז

⁴ מבואר דס"ל כרבי דאפילו מראש המזבח ירד יעו"ש היטיב והיינו כרבי וא"כ מפרש כרש"י וכ"כ התוס' יום טוב. ולהלן דף פו.

⁵ מימרא דר' זירא וצ"ע למה לא הביאו רבינו ואולי לא היה גורם זה וכן משמע בילקוט ויקרא רמז תמ"ה יעו"ש היטיב, הר המוריה מעשה הקרבנות שם, וכן עיין בזבח תודה דף מה: ד"ה אמר רבה דהרמב"ם לא ס"ל חילוק זה

⁶ דעת התוס' והגר"א הנ"ל

⁷ בתוספתא בפ"ט דזבחים ובהר המוריה העמיד במחוברים.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

בהן לאחר זריקה אין מועלין בהן ושל עולה ... לאחר זריקה מועלין בהן לעולם

העצמות והגידים והקרנים והטלפים⁸ שפירשו מקדשי קדשים לפני זריקת דמים מועלין בהן, וי"א⁹ שאין מועלין בהן לאחר זריקה שהזריקה מתרת אותם, כשם שמתירה את הבשר¹⁰.

פירשו לאחר זריקת דמים אין מועלין בהן¹¹.

אברי העולה ועצמות העולה שפירשו לפני זריקה מועלין בהן¹², ואין מועלין בהן לאחר זריקה, שהזריקה מתרת אותם, ליהנות בהם¹³, ואפילו לעשות מהם ידית לסכין¹⁴. ואם פירשו אחר זריקה מועלין בהן לעולם, כיון שעמדו להקטרה. וי"א¹⁵ שזה אינו אלא באברים, אך עצמות העולה דינם כעצמות קדשי קדשים.

ג. וכולן שפקעו מעל גבי המזבח לא יחזיר וכן גחלת שפקעה מעל גבי המזבח לא יחזיר

⁸ רמב"ם הלכות מעילה פרק ב הלכה יב

⁹ כס"מ בביאור דברי הרמב"ם. שהקשה גבי קדשי קדשים דקאמר לפני זריקה מועלין בהם מה פירשו א"ת דמועלין בהם לעולם ואמאי לא שריא להו זריקה כי היכי דשריא בעולה וא"ת דמועלין בהם דקאמר אינו אלא עד שעת זריקה מדלא נקט בהו אין מועלין בהם לאחר זריקה כדנקט בעולה ונקט בהו מועלים משמע דלעולם מועלים בהם וא"כ תיקשי מה שהקשיתי מ"ש מעולה. ונ"ל דקושטא דמלתא דמועלין בהם דנקט בקדשי קדשים אינו אלא עד שעת זריקה כמו בעולה ודייק למינקט בהו מועלים בהם לומר שאע"פ שהם מקדשים הנאכלים מועלים בהם עד שעת זריקה. ובעולה נקט אין מועלים בהם לומר שאע"פ שהם מעולה שכולה כליל אין מועלין בהם לאחר זריקה. וכ"כ לדינא בהר המוריה, ועיין או"ש שתיקון הגירסא וגרס שפירשו מקדשי קדשים לפני זריקת דמים מועלין בהן לאחר זריקת דמים אין מועלין בהן. והכל איירי שפירשו לפני זריקה ולא איירי כלל בפירשו לאחר זריקה.

¹⁰ אך נותר אין שייך בהם דלאו בני אכילה נינהו. תורת הקדשים מט. אות צ

¹¹ צ"ל ע"כ שאין מועלין כיון שלאו למזבח קיימי ולא לאכילת בשר קיימי. אך בעולה כיון דבשעת זריקה מחוברים היו קיימי לגבי מזבח ונתפסו בקדושה ולהכי אחר שפירשו מועלין בהם וצ"ע. וכ"מ בתורת הקדשים שם

¹² הר המוריה שם ופשוט דלא גריעי משאר עצמות קדשים דמועלין בהן קודם זריקה

¹³ כיון שאינם עומדים להקטרה שהרי פירוש מן הבשר כדלעיל דף פה:

¹⁴ תורת הקדשים שם

¹⁵ עיין או"ש בשם ברכה"ז שתיקון הגירסא ברמב"ם לאברי העולה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

צמר שבראשי¹⁶ כבשים ושיער שבזקן התיישים והעצמות והגידים והקרנים והמלפים בזמן שהן מחוברין מקטירין את הכל, וכולן שפקעו מעל המזבח לא יחזיר, וי"א¹⁷ שאם ירצה יחזיר. ויש מחלקים¹⁸ שרק אם נתחרך הבשר ויבש עליהן כעץ ופקעו. לא יחזיר אבל אם משלה בהם האור קצת יחזיר שלא נעשתה מצותם. ויש מחלקים¹⁹ שאם פקעו מאליהן אסור להחזיר אבל אם הורידן בידים אם משלה בהן האור מותר להחזיר.

וכן גחלת שפקעה מעל המזבח לא יחזיר. וי"א שאם ירצה יחזיר²⁰.

¹⁶ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ו הלכה ב

¹⁷ ופירש"י שם שקאי בין אפסולים שעלו לא ירדו ובין אנידים ועצמות מחוברין שעכלתן האש ופקעו מעל המזבח לארץ לא יחזיר א"צ להחזיר עכ"ל והנה רבינו לא הזכיר בזה שום חילוק מכל הנך דכתבו התוס'. ובאמת משמע מהא דאיתא שם עיכולי עולה אתה מחזיר אבל אי אתה מחזיר עיכולי גידין ועצמות משמע לכאורה דאי אתה רשאי להחזיר ודוחק לומר דהתם פירושו שאין צריך להחזיר דהא דומיא דעיכולי אתה מחזיר ואי אתה מחזיר עיכולי קטרת דהתם פ"ג ב' דמשמע דאסור להחזיר כדמשמע במנחות כ"ו ב' יעו"ש היטיב.

¹⁸ התוס' שם ד"ה וכולן וכו' הקשו על רש"י הנזכר מהא דאיתא שם פ"ה ב' דאם משלה בהן האור דיעלו ותירצו דמתניתין מיירי לאחר שנתעכלו קצת דהיינו דנעשו שרירי והא דקאמר התם משלה בהם האור יעלו היינו משלה בהן האור פורתא ולא נעשה מצותן ולכך יחזירו. עוד תירצו דהא רש"י פירש א"צ להחזיר אבל התם מיירי דמותר להחזיר אם ירצה ועוד תירצו דפקעו היינו שפקעו מאליהן לכן אסור להחזיר אבל התם מיירי דהורידן בידים לכן אם משלה בהן האור שרי יעו"ש היטיב. הר המוריה שם

¹⁹ ועיין חידושי הריטב"א ביומא דף מו"כ כי חילוק יש בין שפקעו מאליהן דכי פקעו מאליהן פקעה קדושתן שהמזבח דהאם, והיינו דקאמרינן הכא בכולה שמעתין שהורידו בידים מעל המזבח". עיין מנחת חינוך מצוה קלג אות ב

²⁰ ועיין מעילה ט' ב' דדווקא שפקעה ממזבח לא יחזיר אבל פקעה ע"ג המזבח יחזיר יעו"ש וכן הביא מרן והך לא יחזיר היינו ודאי דא"צ להחזיר אבל אם ירצה להעלותה אין שום איסורא בזה וי"ל דמש"כ רש"י א"צ להחזיר (הובא לעיל בס"ק ד') היינו דווקא אנחלת אבל אהא דכלם אם פקע מע"ג המזבח לא יחזיר י"ל דמודה דאין רשאי להחזיר אבל מדקאמר וכן משמע דחד דינא אית להו וכמו שהתם אין חייב להחזירה ה"ה התם ועיין ברע"ב. אמנם בתוס' משמע דמאן דס"ל דאין רשאי להחזיר ה"ה גבי גחלת אין רשאי להחזיר דז"ל ויש לחלק בין מאליהן לע"י אחרים כעין היא דיומא מ"ו ב' המוריד גחלת מע"ג המזבח וכבה חייב משום דלא אנתקיה ממצותיו אלמא יכול להעלותה וכי פקעה תנן במתניתין דלא יחזיר ואין מועלין בה עכ"ל אלמא דדווקא המוריד גחלת מע"ג המזבח יכול להעלותה אבל פקעה מעצמה אסור להעלותה וצ"ע בזה ועיין מעילה ט' ב' בתוס' ד"ה וכולן וכו' יעו"ש היטיב.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

י"א²¹ שכן הדין לכל אותם פסולים שנאמר בהם שלא ירדו, אם משלה בהם האור כ"כ עד שנתעכלו קצת ופקעו מעל גבי המזבח לארץ לא יחזירם²².

במה דברים אמורים בפקעו מעל גבי המזבח לארץ אך אם פקעו על גבי המזבח ואפילו ממקום מערכה לחברתה אפילו הוא אפר וכל שכן גחלת יחזיר ומועלין בו ואפילו לאחר חצות.

ד. איברים שפקעו מעל גבי המזבח קודם חצות יחזיר ומועלין בהן לאחר חצות לא יחזיר ואין מועלין בהם

כבר התבאר במסכת יומא דף כ. ולעיל דף פג: שאיברי העולה²³ הכשרים שנתהרץ הברש ויבש עליהן כעין ופקעו, קודם חצות יחזיר, אחר חצות לא יחזיר. אבל אם ירצה רשאי להחזיר, אולם אם נעשה אפר אסור להחזיר על המזבח שאין זה דרך כבוד²⁴.

איברי²⁵ העולה שפקעו מעל המזבח קודם חצות הלילה מועלין בהן, לאחר חצות אין מועלין בהן, אף על פי שפקעו קודם חצות כיון שהגיע חצות הלילה, נעשו כל האיברים כמי שנתאכלו ונעשו אפר.

²¹ דעת רש"י כנזכר אך רבינו ז"ל לא כתב כאן דין דמשלה בהם האור דמחזירין. ועל כרחק צ"ל דס"ל להלכה כדעת רב מרי התם דהא דעולא התם קאי ארישא אבל לא אסיפא. וי"ל דס"ל דמה דאיתא וכולן שפקעו מע"ג המזבח לא יחזיר קאי אנדין ועצמות והא דמשלה בהן האור יעלו קאי איברים פסולין שעלו ע"ג המזבח. ועיין בתוס' הנ"ל שכתב וז"ל ואם היינו מפרשין דכולן לא קאי אפסולין לא היינו מתרצים בזה כלום דמ"מ הוה קשה למאן דמתני לה אסיפא עכ"ל מבואר מזה דלמאן דמתני לה ארישא לק"מ. וכן נוכל לפרש לדעת רבינו בפשיטות. הר המוריה שם

²² נמצא לפ"ז ג' חלוקות יש באיברים הפסולין, דאם עלו לא ירדו, כשירדו דאם עדיין לא שלט בהן האור כלל לא יעלו למזבח ואסור להעלותם כיון שהם פסולים [תוי"ט שם], ואם משלה בהן האור קצת חייב להעלותם, ואם שלט בהן האש הרבה עד שנתקשו ופקעו מעל המזבח א"צ להחזירן למזבח ואם ירצה יכול להעלותן [שם], וכן מבואר מרש"י והרע"ב שכתבו א"צ להחזיר. ערוך השולחן העתיד הלכות מעשה הקרבנות סימן עד סעיף ה

²³ רמב"ם שם הלכה ג

²⁴ ערוך השולחן העתיד הלכות מעשה הקרבנות סימן עד סעיף יב

²⁵ רמב"ם הלכות מעילה פרק ב הלכה יב על פי הגהת מעשה רקח והר המוריה שם, ולעצמות דין אחר שאפי' פקעו קודם חצות אין מחזירין ואין מועלין.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הַנְּתָא לְמִשְׁיחָא בְּדָף הַיּוֹמִי

מסכת זבחים

גחלת שפקעה²⁶ מעל המזבח בין לפני חצות בין לאחר חצות לא נהנין ולא מועלין, אבל גחלת של קדשי בדק הבית מועלין בה, והשלהבת לא נהנין ולא מועלין.

ה. כשם שהמזבח מקדש את הראוי לו כך הכבש מקדש כשם שהמזבח והכבש מקדשין את הראוי להן כך הכלים מקדשין

כשם שהמזבח²⁷ מקדש את הראוי לו, כך הכבש²⁸ ושאר כלי השרת מקדשין את הראוי להם²⁹, שהרי נאמר בכלים (שמות ל כט) פָּל הַנִּגְנֵעַ בָּהֶם יִקְדָּשׁ, משיגיע לכבש דבר הראוי לו לא ירד ואף על פי שנפסל, וכן כשיגיע לכלי שרת כל דבר הראוי לו מתקדש ולא יפדה לעולם, ואף על פי שנפסל.

אולם כל דבר שיש לו שיעור ונתן בכלי שרת יותר מכשיעור לא נתקדש כלל³⁰.

ו. אי דאית בהו ממש אפילו לאחר חצות נמי אי דלית בהו ממש אפי' קודם חצות נמי לא לא צריכא בשרירי

²⁶ שם הלכה ג.

²⁷ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק ג הלכה יח.

²⁸ ועיין בתוספתא דזבחים פ"ט וז"ל איברים שלנו בעזרה מעלין אותן כל הלילה שעל גבי הכבש שבראשו של מזבח מעלין אותן לעולם עכ"ל והא דרבינו לא מיייתי דין זה י"ל כיון שכבש בכלל מזבח בזה וכבר כתב דין זה במזבח בסעיף י"א וכמש"כ המל"מ, ובסובב י"ל דרבינו לא ס"ל כן דהוא גורם לעיל סי' נ"ה סעיף י"ג סודרין אותן בכבש כנגד הסובב וא"כ אין הדין כתוס' בזה ועיי"ש מש"כ בזה.

²⁹ נ"ב אבל שאינו ראוי להם לא מקדשי כלי שרת, והא דמזבח פנימי מקדש קומץ מנחה (זבחים כ"ז ע"ב), משום דהוי כלי שרת, פירושו משום דראוי לכלי שרת, שהקומץ מתקדש בכלי שרת, לכן גם מזבח פנימי מקדשו, וכן כתב רש"י פסחים (דף ל"ד ע"ב ד"ה ממאות) דאין כ"ש מקדשין רק הראוי להם כמזבח יעו"ש: וצ"ב הך שמועה דזבחים דף (כ"ח) [כ"ז ע"ב] קמורת זרה, ואכמ"ל. או"ש.

³⁰ דע דהא דקיי"ל דכלי שרת מקדשין כל דבר הראוי להם מ"מ כל דבר שיש לו שיעור ונתן בכלי שרת יותר מכשיעור לא נתקדש כלל, זה מתבאר בסוגיא דס"פ לולב וערבה (דף מ"ט) דפריך בגמ' ואמאי נייתי במקודשת ואמר זעירי אין שיעור למים כו' משמע דאם היה שיעור למים אינם ראויים לכלי ואין הכלי מקדשין וכמו שפירש"י שם וחזקיה ורבי ינאי כולם מודים בדין זה כמבואר שם. מל"מ שם.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

כבר התבאר במסכת יומא דף כ. ולעיל דף פג: שאיברי העולה³¹ שפקעו כלומר עפו³² מעל המזבח אם יש בהן ממש אפילו פקעו אחר הצות הלילה יחזיר³³, שנאמר (ויקרא ו פסוק ב) על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר. ואם אין בהם ממש אפילו פקעו קודם הצות לא יחזיר.

נתחרך הבשר ויבש עליהן כעין ופקעו קודם הצות יחזיר, אחר הצות לא יחזיר. אבל אם ירצה רשאי להחזיר, אולם אם נעשה אפר אסור להחזיר על המזבח שאין זה דרך כבוד³⁴.

דף פו:

ז. בכל יום תורם את המזבח מקרות הגבר או סמוך לו מלפניו [או] מאחריו ביום הכיפורים בחצות ברגלים באשמורת הראשונה ... כל יומא מקרות הגבר ... ברגלים דנפיש קרבנות דקדמי אתו ישראל מאשמורת הראשונה

כבר התבאר במסכת יומא דף כ. שהרמת הדשן³⁵ מעל המזבח בכל יום מצות עשה שנאמר (ויקרא ו פסוק ג) וְהָרִים אֶת הַדָּשָׁן אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאֵשׁ, והיא עבודה מעבודות כהונה.

אימתי תורמין הדשן בכל יום, משיעלה עמוד השחר³⁶ שזהו עיקר הזמן של קריאת התרנגול והמכריז הכריז בזמן הזה – עמדו כהנים לעבודתכם וליום

³¹ רמב"ם שם הלכה ג

³² ופי' פקעו עפו כמו שאנו רואים במוקדי האש שכל דבר שיש בתוכו לחות הוא עף מן האש כשמתחיל אותו לחות להתנועע ולצאת (תוי"ט בשם פירוש המשניות זבחים פ"ט מ"ו)

³³ עיין הר המוריה

³⁴ ערוך השולחן העתיד הלכות מעשה הקרבנות סימן עד סעיף יב

³⁵ רמב"ם הלכות תמידין ומוספין פרק ב הלכה יא

³⁶ ולהלן עמוד ב אפליגו בגמ' רב ור' שילא דרב אמר קריאת הגבר היינו הכורז שמכריז עמדו כהנים לעבודתכם רב שילא אמר דהוי קריאת תרנגולא. והרמב"ם לא ביאר כלל מזה אלא סתם משיעלה עמוד השחר ולא ידעתי למה ואולי דמשמע ליה דאידי ואידי חד שיעורא הוא. לח"מ. אמנם עיין הר המוריה שם צ"ע שהקשה דלהלן כב. איתא בהדיא דעבודת לילה היא וכן הוא להלן כז: ועי' זבחים כ. כא: יעו"ש היטיב דמבואר שם שתרם בעוד לילה סמוך לקריאת הגבר סמוך לו מלפניו או מאחריו וע"ע תוס' יומא כז: בד"ה איכא דאמרי

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

לדוכנכם וישראל למעמדכם³⁷, וי"א³⁸ שעיקר מצותה בלילה מעט קודם עמוד השחר.

ביום הכפורים מהצות הלילה מפני שכל העבודות הוטלו על הכה"ג מקדימין כדי שיהיה לו ריוח בין עבודה לעבודה, וברגלים דיש הרבה מישראל והרבה קרבנות מתחלת שליש אמצעי של לילה, מאשמורה הראשונה שמפני ריבוי הקרבנות היה הרבה דשן והיו צריכין זמן רב לפנותם ברגלים.

וכו' ותוס' שם לג. ד"ה אביי וכו' יעו"ש היטיב כמבואר שם דתרוה"ד היה רק בלילה ולא ביום. סוף דבר דברי רבינו צ"ע.

³⁷ ערוך השולחן העתיד הלכות תמידין ומוספין סימן קד סעיף יא

³⁸ תוס' יומא לג. ד"ה אביי ובלקוטי הלכות ו: עין משפט ר העמים כן אף בדעת הרמב"ם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

